

Transformace postindustriální krajiny

Výroční konference spojená s výročním plenárním shromážděním

České společnosti pro krajinnou ekologii (IALE-CZ)

III. cirkulář

20. – 21. března 2025 |

| Přírodovědecká fakulta OU | Chittussiho 10, Ostrava

Ústředním tématem výroční konference IALE-CZ v roce 2025 je Transformace krajiny. Současné environmentální, ale i sociální výzvy způsobují zásadní proměny nejen ekosystémů, ale i společnosti. Prohlubující se dopady změny klimatu, válečné konflikty, ekonomická recese a radikalizace společnosti v kontrastu se sílícími snahami evropských politik regulovat hospodářské dopady na krajinu a stanovit pravidla pro postupnou obnovu jejích funkcí. Otázky ochrany životního prostředí se stávají politickým tématem a jsou často zneužívány k prosazování mocenských zájmů. Tlaky na využití krajiny a její přeměnu tak neustále narůstají. Proces transformace s sebou přináší vysoký stupeň nejistoty, který se musí nutně projevit jak ve výzkumných metodách, tak také ve způsobu, jakým o výsledcích informovat a jak je předkládat široké veřejnosti.

Efektivní ochrana přírody musí být srozumitelná a musí otevřeně komunikovat benefity, ale také omezení z ní plynoucí. Nové technologie a umělá inteligence umožňují lépe pochopit procesy, které se v měnící se krajině a společnosti odehrávají. Stávají se tak nezbytnými nástroji pro nastolení dialogu mezi vědeckou komunitou a odbornou praxí tak, aby mohly vzniknout politiky a politická rozhodnutí založená na datech a vědeckých důkazech. Jedině tak mají šanci uspět sílící snahy o nastavení celoevropských pravidel pro udržitelnější zemědělství a obnovu hospodářské krajiny jako je např. *Nature Restoration Law*.

Cílem výroční konference je představit výzkumy spojené s proměnami krajiny, ať už v důsledku změn politických, hospodářských nebo zcela přirozených, řízených sukcesí. Vítány jsou rovněž příspěvky zaměřené na moderní přístupy, které pomohou zefektivnit ochranu měnící se krajiny, její citlivější plánování a management.

Posterová sekce bude probíhat během přestávky na kávu a po obědě v atriu fakulty na místě registrace.

Program

Čtvrtek 20. března – přednáškový blok

- 9:00-9:30 Registrace účastníků
9:30-9:45 Přivítání a organizační informace

I. BLOK PŘEDNÁŠEK

- 9:45-10:00 **Jan Hradecký** – Voda v krajině a politika krajiny – nové perspektivy
10:00-10:15 **Eva Semančíková** – Krajinný plán jako jeden z nástrojů plánování krajiny
10:15-10:30 **Tomáš Janík** – Antropogenní tlak na české CHKO a NP v posledních 60 letech
10:30-10:45 **Vladimír Zýka** – Migrační potenciál krajiny pro vybrané funkční skupiny živočichů
10:45-11:00 **Zbyněk Ulčák** – Rozum a cit – (po)hornická krajina a lidé
11:00-11:30 přestávka s občerstvením u posterů

II. BLOK PŘEDNÁŠEK

- 11:30-11:45 **Kateřina Ženková Rudincová** – Percepce a možné využití vybraných prázdných míst v Ostravě
11:45-12:00 **Natálie Bedrunková** – Haldy jako fenomén postindustriální krajiny Ostravska: základní výzkum, hodnoty a možnosti využití
12:00-12:15 **Karolína Červenková** – Ochrana a management pohornické krajiny s využitím zástupných druhů rostlin
12:15-12:30 **Jakub Plachta** – Ekologické strategie rostlin na odkališti Dolu Orlová-Lazy, okr. Karviná: analýza klonality a životních forem

12:30-13:30 **Oběd**

III. BLOK PŘEDNÁŠEK

- 13:30-13:45 **Pavel Kovář** – Projekt recyklace Mn-hlušiny rudních odkališť ve Chvaleticích po 50 letech opuštění a sanace s principy ekologické obnovy
13:45-14:00 **Tomáš Chuman** – Přirozená obnova vegetace a půd v granodioritových lomech
14:00-14:15 **Miloš Zapletal** – Stanovení empirických kritických zátěží dusíku jako indikátoru rizika změny biodiverzity lesního biotopu
14:15-14:30 **Jaromír Kolejka** – Cukrovarnická krajina – na pomezí zemědělského a průmyslového dědictví
14:30-15:00 **shrnutí konference a závěrečná diskuze**

- 15:00-16:00 Výroční schůze IALE-CZ
16:00-17:00 Zasedání hl. výboru IALE-CZ & Redakční rady JLE
18:00-22:00 Společné posezení v [restauraci U Rady](#) - Poštovní 1474/16, Ostrava

Pátek 21. března – exkurze do ostravské městské divočiny

Délka trvání exkurze 3 – 4 hodiny. **Sraz v 9:00** před [budovou fakulty](#). Výrazně doporučujeme terénní obuv a oblečení. Exkurze bude ukončena v centru města s možností oběda v některé z místních restaurací.

Exkurze nás provede městskou divočinou nacházející se jen pár minut chůze od centra Ostravy. Kolegové z oboru biologie, sociální a fyzické geografie nás seznámí s urbanistickým vývojem Ostravy ve vztahu k rozvoji průmyslu a stopou, kterou tato činnost v krajině zanechala. Projdeme se pohornickou krajinou typickou svou mnovrstevnatostí a specifickými krajinnými procesy. Reprezentovat ji bude stále termicky aktivní černouhelná halda Ema, kde jsou pozorovatelné jednotlivé fenologické fáze i stupně sukcese vegetace – od mechorostů na okrajích ventarol, po suchomilnou vegetaci na místech nepovedené rekultivace, až po vzrostlé porosty pionýrských dřevin. Ukážeme si, jak se krajina s rozvojem průmyslu proměňovala, proměňuje a nastíníme i možné scénáře jejího budoucího vývoje a rozvoje.

Organizační výbor konference:

Tereza Rumanová, Vít Kašpar, Dušan Romportl, Tomáš Janík

Vědecký výbor konference:

Doc. RNDr. Jan Hradecký, Ph.D., doc. RNDr. Tomáš Václavík, Ph.D., RNDr. Dušan Romportl, Ph.D., Mgr. Tereza Rumanová, Ph.D.

Organizační informace

Konferenční poplatek: **500,- Kč** základní vložné; **300,- Kč** řádní členové IALE-CZ a studenti-nečlenové IALE-CZ; **200,- Kč** studenti-členové IALE-CZ

Úhrada vložného: platba v hotovosti na místě (prosím, připravte si přesnou sumu). V ceně příspěvku je drobné občerstvení během dne a páteční exkurze.

Oběd: V okolí místa konání konference se nachází pouze dvě restaurace – [Hotel Best](#), [U Dvořáčků](#). Ti, kteří si objednali oběd na fakultě, budou v následujících dnech individuálně obesláni s konkrétní nabídkou jídel na výběr. Prosíme o odpověď obratem. Poplatek za oběd je stejný pro všechna jídla a činí **150,- Kč/osobu**. Splatný je spolu s vložným během registrace, a to v hotovosti.

Večerní společné posezení: od cca 18 hodin je zarezervována legendární ostravská restaurace [U Rady](#) na ulici Poštovní 1474/16 s nabídkou jídel viz: <https://restauraceurady.cz/>

Sborník

Z konference bude připraven sborník abstraktů. Presentované příspěvky bude možné po potřebných úpravách a úspěšném absolvování recenzního řízení publikovat v **Journal of Landscape Ecology**.

S případnými dotazy s obračejte na Terezu Rumanovou (tereza.rumanova@osu.cz), resp. Tomáše Janíka (tomas.janik@natur.cuni.cz) nebo Dušana Romportla (dusan.romportl@natur.cuni.cz).

Těšíme se brzy na viděnou v Ostravě!!!